

**Programy a projekty Úradov verejného zdravotníctva
v Slovenskej republike**

**RÚVZ so sídlom vo Veľkom Krtíši
Odpočet plnenia programov a projektov ÚVZ v SR k 31.12.2022**

Programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR za rok 2022
OBLASŤ HYGIENY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Riešiteľské pracovisko: RÚVZ V.Krtíš odd. HŽP

1.4. Mapovanie prítomnosti baktérií rodu legionella v zariadeniach sociálnych služieb.

Odpočet plnenia úlohy – úloha sa plnila v súlade s usmernením k tomuto projektu. RÚVZ realizoval odbery vzoriek vôd a sterov v DSS a DD vo V.Krtíš. Spolu vykonal 14 odberov.

Programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR za rok 2022
OBLASŤ PREVENTÍVNEHO PRACOVNÉHO LEKÁRSTVA A
TOXIKOLÓGIE

Riešiteľské pracovisko: RÚVZ V.Krtíš odd. PPL

**2.1. ZNIŽOVANIE MIERY ZDRAVOTNÝCH RIZÍK ZAMESTNANCOV
Z PRACOVNÉHO PROSTREDIA, PRACOVNÝCH PODMIENOK A SPÔSOBU
PRÁCE**

2.1.1. Znižovanie miery zdravotných rizík (rizikové práce)

Odpočet plnenia úlohy:

Prevádzky s rizikovými pracoviskami sledujeme priebežne v rámci štátneho zdravotného dozoru. Zmeny, ktoré nastali, zaznamenávame pravidelne v programe ASTR. V roku 2022 boli k 31.12.2022 v okrese Veľký Krtíš evidované rizikové práce v nasledovných spoločnostiach:

1. eustream a.s. Bratislava, prevádzka KS 03 Veľké Zlievce, 991 23 Veľké Zlievce, IČO: 35 910 712: spoločnosť sa zaoberá prepravou zemného plynu. Rizikové práce boli vyhlásené pre 55 zamestnancov (pracovná pozícia „technik“), z toho 3 ženy. Rizikové práce boli vyhlásené v 3. kategórii pre 39 zamestnancov / 2 ženy s rizikovým faktorom hluk, v 3. kategórii s rizikovým faktorom hluk, fyzická záťaž a pevný aerosol (vysokopečná troska) pre 4 zamestnancov / 0 žien a vo 4. kategórii pre 12 zamestnancov / 1 žena, s expozíciou rizikového faktoru hluk. Pracovné činnosti v spoločnosti eustream a.s. Bratislava, prevádzka KS 03 Veľké Zlievce, 991 23 Veľké Zlievce, zaradené do 4. kategórie, boli určené na časovo vymedzené obdobie jedného roka.
2. IKE spol. s.r.o., Slatinka č. 176, 991 03 Pôtor, IČO: 36 057 185: spoločnosť sa zaoberá výrobou a produkciou reklamy. Rizikové práce boli vyhlásené v 3. kategórii pre 7 zamestnancov / 0 žien (pracovná pozícia „zvárač – zámočník“), s rizikovým faktorom hluk.
3. TECHNOGYM E.E. s.r.o. Bratislava, prevádzka Malý Krtíš, 990 01 Malý Krtíš, IČO: 35 930 209: spoločnosť sa zaoberá výrobou posilňovacích zariadení. Rizikové práce boli vyhlásené pre 103 zamestnancov, z toho 14 žien (pracovná pozícia „všeobecný operátor – brusič“, „všeobecný operátor – pieskovač“ a „lakovač“). Rizikové práce boli vyhlásené v 3. kategórii pre 33 zamestnancov / 0 žien s expozíciou rizikovým faktorom zväčšujúci pevný aerosol, hluk a vibrácie (pracovná pozícia „všeobecný operátor – brusič“). Ďalej boli vyhlásené rizikové práce v 3. kategórii pre 59 zamestnancov / 13 žien s expozíciou rizikového faktoru záťaž teplom (pracovná pozícia „všeobecný operátor“). Rizikové práce sú vyhlásené aj pre 9 zamestnancov / 1 žena na pracovnej pozícii „všeobecný operátor – čalúnenie“, s rizikovým faktorom fyzická záťaž – kat. 3 a tiež pre 2 zamestnancov / 0 žien na pracovnej pozícii „všeobecný operátor – čalúnenie“, s rizikovým faktorom hluk, kategória 3.
4. FORVIN s.r.o., Cesta slobody č. 1658, Vinica, 991 28 Vinica, IČO: 35 860 472: spoločnosť sa zaoberá výrobou a montážou plastových okien a dverí. Rizikové práce

- boli vyhlásené pre 7 pracovníkov / 0 žien s expozíciou rizikového faktoru hluk (pracovná pozícia „pomocný pracovník vo výrobe“) v kategórii 3.
5. DOS SLOVAKIA s.r.o., Veľké Straciny č. 107, 990 01, IČO: 36 040 649: spoločnosť sa zaoberá spracovaním dreva. Rizikové práce v kategórii 3 boli vyhlásené pre 17 zamestnancov / 0 žien, s expozíciou rizikového faktoru hluk (pracovná pozícia „strojník, pomocník“) a pre 1 zamestnanca / 0 žien s expozíciou rizikového faktoru vibrácie (pracovná pozícia „piliar s jednomužnou motorovou pílou“).
 6. Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Banská Bystrica, Partizánska cesta č. 69, 974 98 Banská Bystrica - Správa povodia Horného Ipľa, Filákovská cesta č. 45, 984 80 Lučenec, IČO: 36 022 047: podnik sa zaoberá správou povodia Horného Ipľa. Rizikové práce v kategórii 3 boli vyhlásené v prevádzke spoločnosti Koláre č. 116, 991 09 Veľká Čalomija a úsek vodohospodárskej prevádzky VHP-VS Nenince, pre 17 pracovníkov / 0 žien s expozíciou rizikového faktoru vibrácie, hluk (pracovná pozícia „vodohospodársky robotník“).
 7. MOVINO, spol. s.r.o., Osloboditeľov č. 66, 990 01 Veľký Krtíš, IČO: 31 617 824: spoločnosť sa zaoberá výrobou a predajom vína. Rizikové práce boli vyhlásené pre 2 pracovníkov / 2 ženy s expozíciou rizikového faktoru hluk (pracovná pozícia „robotník vo fľašovni“) v kategórii 3.
 8. Drevotrade VK s.r.o., Malé Straciny č. 72, 990 01 Malé Straciny, IČO: 36 625 566: spoločnosť sa zaoberá spracovaním dreva. Rizikové práce boli vyhlásené v kategórii 3 pre 10 zamestnancov / 0 žien s expozíciou rizikového faktoru hluk (pracovná pozícia „pilčík“ a „pomocný pracovník“).
 9. Weldline s.r.o., A.H.Škultétyho č. 1218, 990 01 Veľký Krtíš, IČO: 50 320 203: spoločnosť sa zaoberá opracovávaním kovov. Rizikové práce v kategórii 3 boli vyhlásené pre 11 pracovníkov / 0 žien s expozíciou rizikového faktoru hluk (pracovná pozícia „zvárač kovov“ a „strojný zámočník“).
 10. PRIMA TIMBER s.r.o., Lučenská č. 847, 990 01 Veľký Krtíš, IČO: 52 424 286: spoločnosť sa zaoberá výrobou paliet a prípravou reziva. Rizikové práce v kategórii 3 boli vyhlásené pre 1 pracovníka / 0 žien s expozíciou rizikového faktoru hluk (pracovná pozícia „pomocný pracovník – zbíjanie paliet“).
 11. KACHNIC s.r.o., Pionierska č. 10, 990 01 Veľký Krtíš, IČO: 36 752 169: spoločnosť sa zaoberá výrobou jednoduchých výrobkov z kovu. Rizikové práce v kategórii 3 boli vyhlásené pre 11 pracovníkov / 0 žien s expozíciou rizikového faktoru hluk (pracovná pozícia „pomocný pracovník“, a „operátor CNC strojov“).
 12. SKL Group s.r.o., Slatinka č. 481, 991 03 Pôtor, IČO: 51 639 386: spoločnosť sa zaoberá výrobou jednoduchých výrobkov z kovu. Rizikové práce v kategórii 3 boli vyhlásené pre 4 pracovníkov / 1 ženu s expozíciou rizikového faktoru hluk (pracovná pozícia „operátor CNC strojov“).

V roku 2022 vydal RÚVZ so sídlom vo Veľkom Krtíši 1 rozhodnutie o vyradení pracovných činností z 3.kategórie rizikových prác (rizikový faktor: hluk) pre spoločnosť JUKASEK s.r.o., B.Nemcovej č. 958/53, 990 01 Veľký Krtíš, IČO: 51 185 831. Dôvodom bolo ukončenie poskytovania služieb pre spoločnosť MOVINO, spol. s.r.o., Osloboditeľov č. 66, 990 01 Veľký Krtíš, IČO: 31 617 824, v priestoroch ktorej sa rizikové práce vykonávali.

Celkový počet pracovníkov, vykonávajúcich rizikové práce v okrese Veľký Krtíš k 31.12.2022, bol **246 pracovníkov, z toho 20 žien**. V 3. kategórii sme evidovali 234 pracovníkov, z toho 19

žien a vo 4. kategórii to bolo 12 pracovníkov, z toho 1 žena (v spoločnosti eustream a.s. Bratislava, KS 03 Veľké Zlievce). Oproti roku 2021 je to nárast o 9 pracovníkov.

Tabuľka č. 1

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (1. stupeň)	Počet exponovaných zamestnancov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	20	2	0	0	20	2
C	Priemyselná výroba	154	15	0	0	154	15
D	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	43	2	12	1	55	3
E	Dodávka vody, čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	17	0	0	0	17	0
SPOLU:		234	19	12	1	246	20

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1. stupeň triedenia podľa rizikového faktora)

Rizikový faktor (1.stupeň)	Počet exponovaných zamestnancov					
	3. kategória		4. kategória		s p o l u	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Fyzická záťaž	13	1	0	0	13	1
Hluk	163	5	12	1	175	6
Chemické látky a zmesi	37	0	0	0	37	0
Vibrácie	51	0	0	0	51	0
Záťaž teplom a chladom	59	13	0	0	59	13

Počty zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (2. stupeň)	Počet exponovaných zamestnancov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
01	Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	2	2	0	0	2	2
02	Lesníctvo a ťažba dreva	18	0	0	0	18	0
16	Spracovanie dreva a výrobkov z dreva a korku okrem nábytku, výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	11	0	0	0	11	0
22	Výroba výrobkov z gumy a plastu	7	0	0	0	7	0
24	Výroba a spracovanie kovov	26	1	0	0	26	1
28	Výroba strojov a zariadení i.n.	103	14	0	0	103	14
32	Iná výroba	7	0	0	0	7	0

35	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	43	2	12	1	55	3
37	Čistenie a odvod odpadových vôd	17	0	0	0	17	0
SPOLU:		234	19	12	1	246	20

Pri kontrole prevádzok s vyhlásenými rizikovými prácami sa väčšinou nestretávame s nedostatkami v oblasti ochrany zdravia pracovníkov a uplatňovania nových legislatívnych úprav. Podieľajú sa na tom najmä pracovné zdravotné služby, ktoré u zamestnávateľov s rizikovými pracoviskami poctivo sledujú trend vývoja podnikov a včas reagujú na zmenu situácie výrobných podmienok. Všetky organizácie, v ktorých sú určené rizikové práce, majú uzatvorenú zmluvu s PZS. Jedná sa o zmluvy so spoločnosťami PZS ANIMA s.r.o. Zvolen, PZS Lučenec s.r.o., ProCare a.s. Bratislava, PYROBOSS s.r.o. Banská Bystrica a BE-SOFT a.s. Košice.

2.1.2. Znižovanie zdravotných rizík z látok a zmesí klasifikovaných ako toxické

Odpočet plnenia úlohy:

Na pracoviskách u rôznych subjektov sa pri používaní toxických a veľmi toxických chemických látok a zmesí zameriavame predovšetkým na skladovanie, spôsob vedenia evidencie, spôsob manipulácie, odbornú spôsobilosť, na manipuláciu s nimi, zabezpečenie preventívnej zdravotnej starostlivosti, zabezpečenie OOPP pre zamestnancov, vybavenie pracovísk lekárničkami prvej pomoci, likvidáciu prázdnych obalov a nespotrebovaných zvyškov atď.

V súvislosti s používaním prípravkov na chemickú ochranu rastlín zisťujeme, že najčastejšie sa aplikujú prípravky, ktoré nie sú zaradené medzi toxické látky a zmesi. Skladovanie prípravkov na ochranu rastlín je v súčasnej dobe obmedzené, nakoľko sa prípravky na ochranu rastlín nenakupujú do zásoby, ale objednáva sa len potrebné množstvo. Likvidácia nepoužitých obalov a prípravkov sa zabezpečuje na základe zmlúv cez oprávnené organizácie. Osobitná pozornosť sa venuje zamestnancom pri aplikácii prípravkov na ochranu rastlín, skladovým priestorom v poľnohospodárskych subjektoch či v maloobchodných predajniach. Menšie poľnohospodárske družstvá, ako aj súkromne hospodáriaci roľníci, ktorých je však každým rokom menej, zabezpečujú výkon chemickej ochrany rastlín dodávateľským spôsobom. Zamestnanci týchto spoločností majú odbornú spôsobilosť a sú pravidelne školení. V roku 2022 vykonali pracovníci PPL RÚVZ Veľký Krtíš 1 konzultáciu k problematike prípravkov na ochranu rastlín.

Čo sa týka vykonania skúšok odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami, zamestnanci oddelenia i naďalej poskytujú záujemcom potrebné informácie (celkovo bola v roku 2022 poskytnutá 1 konzultácia). Odbornú spôsobilosť zamestnancov pre prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami, zabezpečuje RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.

V priebehu roka 2022 neboli v okrese Veľký Krtíš hlásené žiadne mimoriadne situácie a havárie.

2.1.3. Znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu a z látok poškodzujúcich reprodukciu a narúšajúcich endokrinný systém

Odpočet plnenia úlohy:

Výkon štátneho zdravotného dozoru v tejto oblasti je zameraný na sledovanie plnenia povinností zamestnávateľov, podľa Nariadenia vlády SR č. 356/2006 Z.z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom, v platnom znení. V okrese Veľký Krtíš evidujeme 1 pracovisko s výskytom týchto látok – t.j. onkologickú ambulanciu Oncomedical s.r.o. Veľký Krtíš s 2 pracovníčkami (lekárka a zdravotná sestra), ktoré sú exponované chemickým karcinogénom – cytostatikám. Cytostatiká sa podávajú ambulantne, infúznou formou.

Čo sa týka kontroly plnenia povinností, vyplývajúcich z Nariadenia vlády SR č. 253/2006 Z.z. o požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci v platnom znení, RÚVZ so sídlom vo Veľkom Krtíši evidoval k 31.12.2022 celkom 17 takýchto žiadostí. Jednalo sa o:

- demontáž azbesto-cementovej krytiny zo strechy nehnuteľnosti v obci Veľká Ves nad Ipl'om. Žiadosť podala spoločnosť AZBESTGROUP s.r.o. Bratislava.
- demontáž azbesto-cementovej strešnej krytiny zo strechy rodinného domu v obci Horná Strehová. Žiadosť podala spoločnosť MQM stavebno obchodná spoločnosť s.r.o. Detva.
- demontáž azbesto-cementovej strešnej krytiny zo strechy rodinného domu vo Veľkom Krtíši. Žiadosť podala spoločnosť ASTANA s.r.o. Poprad.
- demontáž azbesto-cementovej krytiny zo strechy nehnuteľnosti v obci Ipeľské Predmostie. Žiadosť podala spoločnosť AZBESTGROUP s.r.o. Bratislava.
- demontáž azbesto-cementovej strešnej krytiny z RD v obci Suché Brezovo. Žiadosť podala Jesika Pačajová – MARTBEST Poprad.
- demontáž azbesto-cementovej krytiny z hospodárskej budovy v obci Čebovce. Žiadosť podala spoločnosť AZBESTGROUP s.r.o. Bratislava.

- demontáž azbesto-cementovej strešnej krytiny z RD v obci Kiarov. Žiadosť podala spoločnosť DREVOKOV Krupina s.r.o.
- demontáž azbesto-cementovej strešnej krytiny z RD v obci Príboj. Žiadosť podala spoločnosť MQM stavebno obchodná spoločnosť s.r.o. Detva.
- demontáž azbesto-cementovej strešnej krytiny z RD v obci Vrbovka. Žiadosť podala spoločnosť AZBESTGROUP s.r.o. Bratislava.
- demontáž azbesto-cementovej strešnej krytiny z RD v obci Čebovce. Žiadosť podal Arpád Bazsó Slatina.
- demontáž azbesto-cementovej strešnej krytiny drevárne v meste Modrý Kameň. Žiadosť podala spoločnosť KABAMA s.r.o. Rožňava.
- demontáž azbesto-cementovej strešnej krytiny z RD v obci Kleňany. Žiadosť podala spoločnosť MONTES COMPANY s.r.o. Lisková.
- demontáž azbesto-cementovej strešnej krytiny zo strechy rodinného domu v obci Čebovce. Žiadosť podala spoločnosť MQM stavebno obchodná spoločnosť s.r.o. Detva.
- demontáž azbesto-cementovej krytiny zo strechy nehnuteľnosti v obci Veľká Ves nad Ipľom. Žiadosť podala spoločnosť AZBESTGROUP s.r.o. Bratislava.
- demontáž azbesto-cementovej krytiny z prevádzkovej budovy vysielача Modrý Kameň. Žiadosť podala spoločnosť ReTrash s.r.o. Kremnica.
- demontáž azbesto-cementovej strešnej krytiny z RD v obci Hrušov. Žiadosť podala spoločnosť DREVOKOV Krupina s.r.o.
- demontáž azbesto-cementovej strešnej krytiny z RD v obci Hrušov. Žiadosť podala spoločnosť DREVOKOV Krupina s.r.o.

Práce na odstraňovaní azbestu a materiálov obsahujúcich azbest vykonávajú iba firmy, ktoré vlastní oprávnenie na odstraňovanie azbestocementových materiálov. Výkon práce je pod odborným dohľadom a vždy sú zabezpečené komplexné opatrenia na ochranu zdravia. Návrhy likvidácie AZC materiálu vyhovovali podmienkam, ktoré sú určené NV SR č. 253/2006 Z.z. o požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci a boli v súlade so zákonom č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov.

Zamestnancom aj zamestnávateľom naďalej priebežne poskytujeme poradenské služby a konzultácie v oblasti uvedomenia si rizík, vyplývajúcich z expozície zamestnancov a obyvateľstva karcinogénnym a mutagénnym faktorom, vrátane azbestu, ako aj z expozície látkam poškodzujúcim reprodukciu a látkam, narúšajúcim endokrinný systém. K 31.12.2022 boli poskytnuté pracovníkmi odd. PPL Veľký Krtíš 2 takéto konzultácie.

2.2. INTERVENCIE NA PODPORU ZDRAVIA PRI PRÁCI

2.2.1. Zdravé pracoviská

Odpočet plnenia úlohy:

OPPL na RÚVZ Veľký Krtíš sa snaží napomáhať zlepšovaniu zdravotného stavu zamestnancov predovšetkým cieleným poradenstvom pre zamestnávateľov a zamestnancov v oblasti ochrany a podpory zdravia pri práci, ako aj spoluprácou s pracovnými zdravotnými službami. Nakoľko vedúca OPPL pracuje na polovičný úväzok aj v Poradni zdravia, prostredníctvom jej aktivít sú propagované u zamestnávateľov intervenčné programy, ktorých cieľom je informovať zamestnávateľov o vplyve pracovného prostredia, životného štýlu, zdraviu škodlivých faktorov

práce a ich vzájomnej kombinácii na zdravie zamestnancov. V poslednom období zamestnávateľa kladú väčší dôraz na zlepšenie podmienok práce, ako aj pracovného prostredia. Nevhodné pracovné podmienky prevažujú viac – menej iba v tých prevádzkach, ktoré začali svoju činnosť v neúčelových priestoroch. Pracovné prostredie je zväčša vyhovujúce v prevádzkach, ktoré sú vybudované podľa schválenej projektovej dokumentácie. Spracovanie dokumentácie projektanti často konzultujú aj s pracovníkmi OPPL a to ešte vo fáze prípravy. K 31.12.2022 boli k uvedenej tematike (t.j. podpora zdravia pri práci) vykonané 4 konzultácie, z toho 1 u SZČO, počas ktorých bolo záujemcom poskytované odborné poradenstvo.

V oblasti podpory zdravia pri práci OPPL úzko spolupracuje s Poradňou zdravia pri RÚVZ Veľký Krtíš. Poradňa zdravia vykonáva v rámci svojej činnosti aj aktivity, zamerané na kombinovaný vplyv zdraviu škodlivých faktorov práce, pracovného prostredia a životného štýlu. Osobitná pozornosť je venovaná poradenstvu pre malé a stredné podniky a samostatne zárobkovo činné osoby (SZČO). V druhom polroku 2022, keď to dovoľila epidemiologická situácia v súvislosti s ochorením COVID-19, boli vykonané 3 výjazdové aktivity, zamerané na vyšetrenie krvi v rámci prevencie kardiovaskulárnych ochorení a to 2x u zamestnávateľa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš (vyšetrených bolo 31 klientov) a v spoločnosti PAZZ s.r.o. Veľký Krtíš (vyšetrených bolo 11 klientov). Všetkým záujemcom boli vyšetrené hodnoty celkového cholesterolu, glykémie, HDL a LDL cholesterolu, zmeraný bol krvný tlak, pulz, percento telesného tuku, výška a hmotnosť. Vykonané bolo individuálne poradenstvo pre klientov podľa zistených výsledkov. Zároveň bolo vyšetreným pracovníkom poskytnuté aj poradenstvo týkajúce sa ochrany zdravia pri práci v závislosti od prítomnosti faktorov práce a pracovného prostredia na pracovisku (napr. ochrana zdravia pri práci so ZJ).

Pracovníčky OPZaVkJ v spolupráci s OPPL pravidelne vykonávajú pre zamestnávateľov aj rôzne poradenské aktivity v závislosti od aktuálnej epidemiologickej situácie a to buď osobne alebo elektronicky (napr. informačné panely v priestoroch RÚVZ Veľký Krtíš, telefonické alebo osobné konzultácie, poskytovanie zdravotno-výchovných informačných materiálov v listinnej podobe alebo e-mailom, na www stránke úradu, Facebooku atď.).

V roku 2022 sme vykonali tiež 1 kontrolu v spoločnosti FYSAM Auto Decorative Slovakia s.r.o., Osloboditeľov č. 1116/45, 990 01 Veľký Krtíš, ktorá je od roku 2020 zapojená do programu „Bezpečný podnik“. Pri výkone ŠZD neboli zistené žiadne nedostatky.

2.2.2. Európska informačná kampaň Európskej agentúry pre BOZP (OSHA Bilbao) zameraná na prevenciu zdravotných a bezpečnostných rizík pri práci

Odpočet plnenia úlohy:

V roku 2022 bol RÚVZ Veľký Krtíš zapojený aj do výkonu spoločných previerok orgánov inšpekcie práce a verejného zdravotníctva v Banskobystrickom kraji. Spoločné previerky boli vykonané v spoločnosti PAZZ s.r.o., Madácha č. 4, 990 01 Veľký Krtíš, IČO: 315 903 14. Predmetom činnosti spoločnosti PAZZ s.r.o. je výroba a šitie ošatenia textilného charakteru (výroba športového oblečenia). Kontrola bola zo strany RÚVZ Veľký Krtíš zameraná na plnenie povinností zamestnávateľa v oblasti ochrany zdravia pri práci. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru neboli zistené žiadne nedostatky.

V roku 2022 sme vykonali tiež 1 kontrolu v spoločnosti FYSAM Auto Decorative Slovakia s.r.o., Osloboditeľov č. 1116/45, 990 01 Veľký Krtíš, ktorá je od roku 2020 zapojená do programu „Bezpečný podnik“. Pri výkone ŠZD neboli zistené žiadne nedostatky.

Pracovníci OPPL RÚVZ Veľký Krtíš v rámci Svetového dňa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (28.04.2022) pripravili:

- pre zamestnancov RÚVZ so sídlom vo Veľkom Krtíši e-mailovú informáciu k problematike rizikových prác v SR v roku 2021 z podkladov, ktoré poskytol ÚVZ SR Bratislava,
- pre širokú verejnosť v priestoroch RÚVZ Veľký Krtíš informačný panel k danej problematike.

Programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR za rok 2022
Oddelenie hygieny výživy

Riešiteľské pracovisko: RÚVZ V.Krtíš odd. OHVBPaKV

3.1. Monitoring príjmu kuchynskej soli

Cieľom projektu je presadzovanie znižovania príjmu soli vo výžive a v potravinách ako ovplyvniteľného rizikového faktoru kardiovaskulárnych ochorení. Monitoring príjmu soli bol v tomto roku zameraný na zariadenia spoločného stravovania otvoreného typu, kde sme v I. etape pod koordináciou krajských odborníkov v HV a zaslanej metodiky na postup odobrali 5 vzoriek hotových pokrmov (2 vzorky polievky, 1 vzorku mäsového pokrmu a 2 vzorky prílohy). Vzorky hotových pokrmov boli zaslané na RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici na laboratórnu analýzu obsahu pridanej kuchynskej soli. Obsah soli v pokrmoch bol vyhodnotený podľa výnosu Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. S08975-OL-2014, ktorým sa ustanovujú požiadavky na jedlú soľ v potravinách. Zistené hodnoty v piatich vyšetrovaných vzorkách hotových pokrmov vyhovovali požiadavkám výnosu a určený limit 13 000 mg/kg soli v hotových pokrmoch nebol prekročený. O laboratórnych výsledkoch množstva pridanej jedlej soli vo vzorkách obedového menu sme informovali prevádzkovateľov ZSS. Výsledky spracované v tabuľkovej forme Excel boli zaslané na RÚVZ so sídlom v Trenčíne.

3.2 . Monitoring bezpečnosti PET fliaš z recyklovaných plastov

Cieľom projektu je kontrola bezpečnosti vstupných surovín (regranulátov) a finálnych výrobkov PET fliaš vyrábaných v SR, na výrobu ktorých bol použitý recyklovaný vstupný materiál z hľadiska možnej migrácie látok (monoméry, degradačné, reakčné produkty a nečistoty) a tým zabezpečenie ochrany zdravia ľudí.

- na tejto úlohe sa náš úrad nepodieľal.

3.3 SLEDOVANIE VÝŽIVOVÉHO STAVU KLIENTOV V ZARIADENIACH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Cieľom projektu je kontrola dodržiavania zásad zdravej výživy v zariadeniach sociálnych služieb za účelom zabezpečenia ozdravenia výživy klientov v zariadeniach sociálnych služieb, ako sú domovy sociálnej starostlivosti, vrátane domovov dôchodcov, domovov špeciálnej starostlivosti (charitné, hospice a pod.), ktoré nepatria medzi zdravotnícke zariadenia.

V prvej etape projektu prebehla odborná – metodická príprava projektu. Zber údajov a analýzy vzoriek, kontrola zostavy jedál z jedálnych lístkov, či spĺňajú priemerné hodnoty obsahu energie, bielkovín, tukov a sacharidov podľa odporúčaných výživových dávok (OVD) za časové obdobie jedného mesiaca a dodržiavanie pitného režimu bude realizovaný v 1. polroku 2023.

MONITORING PRÍTOMNOSTI ALERGÉNOV V HOTOVÝCH POKRMOCH PRIPRAVOVANÝCH V ZARIADENIACH SPOLOČNÉHO STRAVOVANIA A V POTRAVINÁCH URČENÝCH PRE DOJČATÁ A MALÉ DETI

Cieľ

Kontrola správnosti označenia potravín s ohľadom na výskyt alergénov pochádzajúcich zo zložiek potravín alebo v rámci procesu výroby a krížovej kontaminácie.

- na tejto úlohe sa náš úrad v roku 2022 nepodieľal.

Programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR za rok 2022
ODDELENIE HYGIENY DETÍ A MLÁDEŽE

Riešiteľské pracovisko: RÚVZ V.Krtíš odd. HDM

V kalendárnom roku 2022 pre Odbor hygieny detí a mládeže v rámci plnenia Programov a projektov Úradov verejného zdravotníctva v Slovenskej republike boli určené nasledovné úlohy:

Úloha č. 4.1. - Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia Národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 - 2025 (NAPPO)

Cieľom aktivít je komplexným výkonom štátneho zdravotného dozoru, realizáciou výchovných aktivít v oblasti edukácie matiek cestou materských centier a detí a mládeže cestou zariadení pre deti a mládež prispieť k zníženiu výskytu detskej obezity.

V súvislosti s epidemickým nárastom prevalencie obezity v celosvetovom meradle vláda Slovenskej republiky schválila Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015 – 2025, ktorého súčasťou sú úlohy a aktivity, zamerané na zníženie výskytu obezity detskej a dospelostej populácie. Zlé stravovacie návyky a nízka fyzická inaktivita predstavujú významné faktory obezity u dospelých, rovnako ako aj u detí a mladých ľudí. Uvedené faktory vedú k nadhmotnosti a obezite a v dôsledku toho sa môžu uplatniť nezávislé rizikové faktory chronických neprenosných ochorení.

Riešiteľským pracoviskom tejto úlohy sú všetky RÚVZ v SR.

Etapy riešenia:

Každoročne od roku 2015 do roku 2025 realizovať priority a) b) a c). Každé tri roky realizovať aktivity v rámci priority d).

Odpočet plnenia úlohy:

a) Podpora zdravého štartu do života

V kalendárnom roku 2022 neboli organizované aktivity tohto typu z dôvodu, že rodinné centrá v okrese Veľký Krtíš nie sú prevádzkované - bola zrušená ich činnosť.

b) Podpora zdravšieho prostredia na školách

V priebehu kalendárneho roka 2022 v školských bufetoch boli vykonané 3 kontroly zamerané na predávaný sortiment. V školských jedálňach boli vykonané kontroly dodacích listov používaného sortimentu potravín s cieľom zistiť, aké je percentuálne zastúpenie ponúkaných zdravých druhov potravín a potravín s množstvom prebytočnej energie, resp. potravín s vysokým obsahom soli, ktoré nezabezpečujú zdravý vývoj dieťaťa a prispievajú k riziku vzniku nadhmotnosti až obezity.

Edukačné aktivity v oblasti zdravého stravovania a zdravej výživy detí zabezpečujú a vykonávajú pracovníčky Oddelenia podpory zdravia.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín v 33 zariadeniach školského stravovania odborné pracovníčky oddelenia hygieny detí a mládeže sa zameriavali na zisťovanie pôvodu potravín, kontrolu hygienických podmienok prípravy a podávania stravy, zostavenie jedálnych lístkov, počet stravujúcich sa detí a mládeže, kontroly pestrosti stravy, realizáciu pitného režimu detí, zapojenie do školského mliečneho programu a programu školské

ovocie, podporu poskytovania desiat vyrábaných a podávaných zo školskej kuchyne. Snažíme sa obmedziť prístup k občerstveniu a ďalším doplnkovým možnostiam menej zdravých potravín v priestoroch školy.

Štátny zdravotný dozor a Úradná kontrola potravín boli vykonané v stravovacích zariadeniach určených pre deti a mládež a na zotavovacích podujatiach pre deti a mládež. Kontrolované bolo zabezpečenie podmienok pre prípravu stravy, pestrosť stravy a dodržiavanie zásad pri zostavovaní jedálneho lístka s ohľadom na odporúčané výživové dávky. Počet kontrol ŠZD v zariadeniach školského stravovania v roku 2022 bol 30. ÚKP bola vykonaná v 8 zariadeniach školského stravovania. Odber stravy na mikrobiologický rozbor bol vykonaný v 4 zariadeniach školského stravovania, počet odobratých vzoriek na mikrobiologický rozbor bol 10 vzoriek. Diétne stravovanie v školských stravovacích zariadeniach v okrese Veľký Krtíš nie je zabezpečené. Posudzovanie energetickej a biologickej hodnoty stravy sa vykonáva v rámci realizovaných projektov ÚVZ v SR.

c) Poskytovať nutričné vzdelávanie odborným zamestnancom školského stravovania v rámci projektov profesijných združení

V kalendárnom roku 2022 vedúca oddelenia HDM na poradu pracovníkov školského stravovania organizovanej Okresným úradom Banská Bystrica, odborom školstva nebola pozvaná. Vzdelávanie pracovníkov zariadení školského stravovania vykonávame počas výkonu ŠZD, resp. osobnými alebo telefonickými konzultáciami.

d) Podpora pohybových aktivít

V rámci úloh vyplývajúcich z PaP ÚVZ SR v kalendárnom roku 2022 úlohy na podporu pohybových aktivít neboli realizované. V rámci výkonu ŠZD na základných a stredných školách vykonávame aj monitoring telovýchovných podmienok žiakov základných a stredných škôl, vrátane vonkajších telovýchovných plôch z hľadiska dodržania požiadaviek príslušnej legislatívy.

Projekt COSI

Projekt COSI je súčasťou "Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 - 2025". Zodpovedným riešiteľom projektu je Národný ústav detských chorôb v Bratislave. V roku 2022 bol realizovaný zber dát v rámci 6. kola projektu COSI. Uvedený projekt prebiehal vo viacerých európskych krajinách. Jednalo sa o anonymizovaný zber dát so súhlasom rodiča/ zákonného zástupcu dieťaťa v súlade s GDPR. Reprezentatívny súbor (štatisticky vybrané mestské aj vidiecke školy) zahŕňal deti vo veku 7-7,99 roka a 8-8,99 roka, cca 3000-3500 detí v každej vekovej kategórii z celého Slovenska. Pre RÚVZ Veľký Krtíš bol optimálny počet detí, ktoré by sa mali zmerať v okrese 25 detí pre obe vekové skupiny, každú osobitne.

Odpočet plnenia úlohy:

RÚVZ Veľký Krtíš v rámci realizácie projektu COSI oslovil dve základné školy v okrese (1 mestskú a 1 vidiecku ZŠ) so žiadosťou o spoluprácu. V spolupráci s vedením základných škôl bol uskutočnený výber žiakov, ktorí sa zúčastnili antropometrických meraní v dohodnutom termíne. Merania sa uskutočnili v školách vo vyhradenej miestnosti v ranných hodinách. Počas merania sa zaznamenával vek dieťaťa v mesiacoch, pohlavie, bydlisko, stupeň školskej dochádzky, dátum merania, oblečenie počas merania, hmotnosť, výška, obvod pásu a bokov a komorbidita. Deti pri meraní boli v spodnej bielizni alebo v ľahkom gymnastickom oblečení,

vyzuté. Súčasťou projektu bol informovaný súhlas rodičov. Každému dieťaťu bol pri meraní odovzdaný dotazník o rodine, ktorý bol následne vyplnený rodičmi/ zákonnými zástupcami detí. Dotazník o rodine bol zameraný na výživu a pohybovú aktivitu. Školy vyplnili dotazník o škole, ktorý bol zameraný na pohybovú aktivitu a stravovanie detí v školách. Zozbierané údaje boli uložené do eformy vo formáte Excel. Po ukončení projektu boli excelovské tabuľky zaslané na ďalšie spracovanie odboru HDM ÚVZ SR Bratislava.

Úloha č. 4.2. - Hodnotenie jedálnych lístkov MŠ a ZŠ

Cieľom projektu je zmapovanie situácie v oblasti dodržiavania všeobecných zásad pre zostavenie jedálnych lístkov v zariadeniach spoločného stravovania detí MŠ a ZŠ a zistiť frekvenciu podávania vybraných druhov potravín (pokrmov).

Plnohodnotný, nutrične vyvážený jedálny lístok je dôležitým nástrojom pre napĺňanie výživových požiadaviek pre jednotlivé vekové skupiny stravníkov. Zásady zostavovania jedálnych lístkov patria do kompetencií rezortu školstva v zmysle prílohy č. 1 vyhlášky MŠ SR č. 330/2009 Z.z. o zariadení školského stravovania, ktoré boli odsúhlasené orgánom verejného zdravotníctva SR č. ÚVZ SR HDM/8236/17004/2007.

Pri hodnotení jedálnych lístkov (každý rok v 3 vybraných zariadeniach) sa využije bodový systém koeficientu a pre frekvenciu podávania vybraných druhov potravín z mesačných výdajok sa využije vypracovaná metodika bodového systému, na základe ktorého sa budú slovne hodnotiť školské jedálne motivačným spôsobom tak, aby sa dosiahol v zariadení nutrične vyvážený jedálny lístok.

Riešiteľským pracoviskom tejto úlohy sú všetky RÚVZ v SR.

Etapy riešenia:

Rok 2019 - 2022.

Rok 2022 - budú sa hodnotiť jedálne lístky v 3 ZŠ za obdobie jar, leto (mesačný jedálny lístok v mesiaci marec a máj).

Odpočet plnenia úlohy:

V kalendárnom roku 2022 boli z 3 školských jedální pri základných školách (1 mestská a 2 vidiecke ZŠ) vyžiadané jedálne lístky za mesiace marec a máj 2022 za účelom realizácie projektu. Hodnotenie jedálnych lístkov bolo realizované následne po obdržaní vypracovaných jedálnych lístkov. Závěry z hodnotenia jedálnych lístkov boli zaslané na ÚVZ SR v stanovenom termíne. Správa o hodnotení jedálnych lístkov bola zaslaná aj dotknutým ZŠ.

Úloha č. 4.3. - Úrazy u detí v Slovenskej republike:

Cieľom projektu je formou spolupráce s NCZI a regionálnymi nemocnicami získať vybrané informácie, týkajúce sa problematiky úrazov detí na Slovensku.

NCZI má v zmysle príslušnej legislatívy v správe Národné registre, medzi ktoré patrí aj Národný register úrazov, vyžadujúcich poskytnutie ústavnej zdravotnej starostlivosti s hlásením úrazov detí. Nakoľko klinickí lekári z dôvodu zaneprázdnenosti nehlásia reálny počet úrazov, uzavrela sa dohoda o spoluprácu medzi NCZI, Sekciou zdravia MZ SR a ÚVZ SR v oblasti zberu vybraných informácií o úrazoch detí v SR.

Riešiteľským pracoviskom tejto úlohy sú ÚVZ SR, vybrané regionálne nemocnice, RÚVZ v SR.

Etapy riešenia:

Rok 2019 a každé nasledujúce tri roky. Komunikácia RÚVZ s príslušnými pracovníkmi, príbežné odoberanie vyplnených dotazníkov pracovníkmi RÚVZ, vyplnenie excelovských tabuliek pracovníkmi RÚVZ, zaslanie vyplnených tabuliek zodpovednými osobami na NCZI mailom.

Odpočet plnenia úlohy:

Vedúca oddelenia HDM RÚVZ so sídlom vo Veľkom Krtíši nadviazala kontakt s poverenou zodpovednou pracovníčkou Všeobecnej nemocnice s poliklinikou, Veľký Krtíš pri koordinácii získavania vybraných informácií v problematike úrazov detí v SR. Zodpovedná pracovníčka VŠNsP komunikuje a spolupracuje s príslušnými pracovníkmi oddelení. Dotazníky boli príbežne vyplňané rodičmi, ktorých deti utrpeli úrazy a boli hospitalizované vo VŠNsP vo Veľkom Krtíši..

Po vyplnení dotazníkov poverená pracovníčka VŠNsP odovzdala zodpovednej pracovníčke oddelenia HDM RÚVZ so sídlom vo Veľkom Krtíši vyplnené dotazníky. Údaje z dotazníkov boli zadávané do mustry v programe Excel. V kalendárnom roku 2022 bolo vyplnených 36 dotazníkov. Databáza údajov bola zaslaná NCZI na ďalšie spracovanie a vyhodnotenie.

Programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR za rok 2022
ODDELENIE EPIDEMIOLOGIE

Riešiteľské pracovisko: RÚVZ V.Krtíš odd. Epidemiológie

6.1. NÁRODNÝ IMUNIZAČNÝ PROGRAM (NIP SR)

Úloha:

Surveillance a kontrola ochorení preventabilných očkovaním

Manažment očkovania

Kontrola očkovania

Plnenie:

Úloha sa plní v súlade so zákonom č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a Vyhláškou MZ SR č. 585/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevencii a kontrole prenosných ochorení v znení neskorších predpisov.

Surveillance nákaz preventabilných očkovaním prebieha po celý rok. V spádovom území RÚVZ Veľký Krtíš bolo zaznamenaných 5 ochorení na nákozy proti ktorým je zavedené povinné očkovanie, a to 1x pertussis u 3 ročného dieťaťa s úplným očkovaním podľa poradne, 1 prípad parotitídy bez komplikácií, 2 prípady vírusovej hepatitídy typu B u dospelých neočkovaných osôb, 1 prípad pneumokokovej invazívnej nákazy u neočkovaného dieťaťa.

Okrem toho bolo evidovaných 29 prípadov ochorení preventabilných očkovaním, proti ktorým je možné očkovať na odporúčanie lekára. Jednalo sa o 23 prípadov varicely, 3 prípady rotavírusovej enteritídy, 1 prípad anogenitálnych bradavíc, 1 prípad meningokokovej meningitídy a 1 prípad kliešťovej encefalitídy. Ani jeden prípad ochorenia s odporúčaným očkovaním nebol zaočkovaný. V roku 2022 sme zaznamenali 8 759 prípadov ochorenia COVID-19, ktoré bolo v roku 2021 zaradené medzi nákozy preventabilné očkovaním.

Protiepidemické opatrenia boli vo všetkých predmetných ohniskách nákazy zabezpečené v plnom rozsahu.

Oddelenie epidemiológie vykonávalo individuálne konzultácie so všeobecnými lekármi pre deti a dorast – písomne, telefonicky, emailom (najmä v súvislosti s očkovaním vojnových utečencov z Ukrajiny).

Laická verejnosť bola informovaná na webstránke regionálneho úradu ohľadne očkovania proti HPV infekcii.

V rámci EIW – Európskeho imunizačného týždňa – sa vytvoril informačný panel, ktorý bol určený pre verejnosť a zdravotníckych pracovníkov, ďalej sa pokračovalo distribúciou letákov pre pediatrické oddelenie Všeobecnej nemocnice s poliklinikou Veľký Krtíš. n.o. a ambulancie VLDD. Poradenská činnosť ohľadne očkovania pre laickú verejnosť a zdravotníckych

pracovníkov s dôrazom na ochorenie COVID-19 (posilňujúce dávky očkovania, adaptované vakcíny).

Na uverejnenom telefónnom čísle na webovej stránke RÚVZ sa mohla verejnosť informovať o problematike očkovania. Situácia v oblasti imunizácie je priebežne monitorovaná, lekárom nahlásené odmietnutia povinného pravidelného očkovania v detskom veku sú riešené pohovorom v Poradni očkovania. V prípade, zistenia porušenia povinnosti podľa § 51 ods. 1 písm. d) a ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z. správny orgán za tento priestupok na úseku verejného zdravotníctva ukladá blokovú pokutu v súlade s ustanovením § 56 ods.1 písm. k) a ods.3 zák.355/2007 Z.z..

V tomto roku sa inovovala webstránka RÚVZ zriadením novej položky pre Epidemiológiu – pridaním sekcie oznamy, kde sú doplnené špecializované pracoviská pre cestovnú medicínu, centrá pre očkovanie detí s komplikáciami a dostupná online verzia očkovacieho kalendára na rok 2022.

Administratívna kontrola očkovania:

V zmysle Usmernenia ÚVZ bola v kalendárnom mesiaci september 2022 odbornými pracovníkmi Oddelenia epidemiológie RÚVZ so sídlom vo Veľkom Krtíši vykonaná fyzická kontrola očkovania v 7 pediatrických obvodoch – sledovaný stav k 31.8.2022. Bolo skontrolované vykonanie očkovania u celého ročníka narodenia 2020, 2019, 2015, 2010,2009 a 2008. Boli skontrolované záznamy detí, ktoré podliehali v danom veku základnému očkovaniu alebo preočkovaniu proti 10-tim chorobám. Zároveň bola vykonaná kontrola dodržiavania chladového reťazca vakcín, typy chladničiek v jednotlivých ambulanciách, vedenie evidencie zaočkovanosti, ako aj doočkovanie detí s dočasnými kontraindikáciami. Vo vyššie uvedených parametroch sledovanosti neboli zistené závažnejšie nedostatky. Nebola hlásená nežiaduca reakcia po očkovaní.

Vyhodnotenie administratívnej kontroly očkovania k 31.8.2022:

- základné očkovanie proti diftérii, tetanu, pertussis, vírusovej hepatitíde typu B, hemofilovým invazívnym nákazám, poliomyelitíde – v ročníku narodenia 2020 bolo zaočkovaných z celkového počtu detí 294 troma dávkami hexavalentnej vakcíny – 286 detí – 97,3%.
- základné očkovanie proti invazívnym pneumokokovým infekciám – v ročníku narodenia 2020 bolo z celkového počtu detí 294, zaočkovaných 286 detí troma dávkami konjugovanej PCV vakcíny - 97,3%.
- preočkovanie proti diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde (v 6.roku života), v kontrolovanom ročníku 2015 bolo z celkového počtu 302 detí zaočkovaných 299 detí vakcínou proti DTaP-IPV - 99%.
- druhé preočkovanie proti diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde (v 13.roku života) – v kontrolovanom ročníku 2008 bolo z celkového počtu 298 detí zaočkovaných vakcínou proti dTaP-IPV 293 detí – 98,3%.
- základné očkovanie proti osýpkam, mumpsu a rubeole:
 - o v kontrolovanom ročníku narodenia 2020 bolo z celkového počtu 294 detí zaočkovaných 285 detí trivakcínou proti MMR – 96,9%.

- v kontrolovanom ročníku narodenia 2019 bolo z celkového počtu 303 detí zaočkovaných proti MMR – 296 detí – 97,7%.
- preočkovanie proti osýpkam, rubeole, parotitíde (v 11.roku života):
 - v kontrolovanom ročníku narodenia 2010 bolo z celkového počtu 295 detí zaočkovaných 290 detí – 98,3%.
 - v kontrolovanom ročníku narodenia 2009 bolo z celkového počtu 346 detí zaočkovaných 342 detí – 98,8%.

Celookresná úroveň očkovania v sledovanom období v okrese Veľký Krtíš dosiahla 97,9%. V porovnaní s minulým rokom je evidovaný pokles zaočkovanosti o 0,4%. Záverečná správa z kontroly očkovania bola v termíne odoslaná na RÚVZ v sídle kraja.

6.2. SURVEILLANCE INFEKČNÝCH OCHORENÍ

Úloha:

Zlepšenie hlásenia prenosných ochorení

Zlepšenie informovanosti a zvýšenie edukácie obyvateľstva v problematike prenosných ochorení

Zlepšenie komunikácie s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti

Plnenie:

V priebehu roka 2022 bolo hlásených v spádovom území RÚVZ Veľký Krtíš - 9 042 individuálnych prípadov prenosných chorôb, kde boli zabezpečené príslušné protiepidemické opatrenia, edukácia v ohnisku nákazy a monitorovanie dopadu na zdravie jednotlivých prípadov. Došlo k vzostupu počtu hlásených a spracovaných prípadov o 30 %. Tento nárast bol zapríčinený pokračovaním pandémie COVID-19, ktorý tvoril 97,7 % všetkých prípadov. Napriek tomu bola pozornosť venovaná alimentárnym nákazám najmä vírusového pôvodu, nákazám preventabilným očkovaním, zoonózam a vysoko nebezpečným nákazám.

V oblasti skvalitnenia hlásenia prenosných ochorení, nozokomiálnych nákaz, ARO a ChPO boli oslovení a upozornení na povinnosť hlásenia prenosných ochorení podľa prílohy č.5 Zákona 355/2007 Z.z. primári jednotlivých oddelení ústavného zariadenia v pôsobnosti RÚVZ Veľký Krtíš, všeobecní lekári a mikrobiologické laboratórium. Napriek snahám sa nepodarilo dosiahnuť ideálny stav hlásnej služby. Zlepšila sa komunikácia s nemocnicou najmä v spolupráci pri zabezpečovaní protiepidemických opatrení pri ochorení COVID-19 a v hlásení ťažkých respiračných stavov.

Prechod na nový spôsob surveillance respiračných nákaz počas chrípkovej sezóny 2022/2023 a zabezpečenie nových sentinelových lekárov VLD a VLDD do celoročného sentinelového monitorovania za pôsobnosť RÚVZ Veľký Krtíš – spolupracujúci VLDD – 1 a VLD -1 lekár. Skvalitnenie spolupráce s primármi oddelení nemocnice pri monitoringu a hlásení SARI (Severe Acute Respiratory Infection).

Na mesačnej báze sú všeobecní lekári pre deti, dorast a všeobecní lekári pre dospelých zo strany RÚVZ informovaní o epidemiologickej situácii v okrese Veľký Krtíš, rovnako ako odbor krízového riadenia. Príprava powerpoint prezentácie so zhodnotením 3 rokov pandémie

COVID-19 a spracovanie intenzivistickej kazuistiky, ktoré boli odprezentované odborným pracovníkom RÚVZ.

Vo vzťahu k zlepšeniu informovanosti a zvýšení edukácie obyvateľstva v problematike infekčných ochorení sú aktivity zabezpečované prostredníctvom webovej stránky RÚVZ, sociálnymi sieťami. Dôležité informácie ohľadne ochorenia COVID-19 boli publikované v článkoch MY-SME Novohrad a v regionálnych novinách POKROK. Zriadená COVID telefonická linka na oddelení epidemiológie bola pre verejnosť nepretržite k dispozícii.

6.3. INFORMAČNÝ SYSTÉM PRENOSNÝCH OCHORENÍ - EPIS

Priebežné a rýchle hlásenie prípadov prenosných ochorení do systému EPIS

Priebežná kontrola údajov

Plnenie:

Informačný systém prenosných ochorení je denne využívaný na evidenciu a hlásenie prenosných ochorení, na zabezpečenie analýz a grafické spracovanie ich trendu. V hodnotenom období bolo spracovaných a do systému vložených:

- 9 042 prípadov prenosných ochorení,
- 44 nozokomiálnych nákaz,
- 22 epidémií,
- 12 hlásení do SRV (systému rýchleho varovania) – 1 Creuzfeldtova-Jakobova choroba, 1 primárny genitálny syfilis, 2 Guillainov-Barrého syndrómy, 1 divý kašeľ vyvolaný Bordetela pertussis, 1 legionárska choroba, 1 nešpecifikovaná encefalitída, myelitída, encefalomyelitída, 1 stredoeurópska kliešťová encefalitída, 1 meningokoková meningitída, 3 epidémie SARS-CoV-2.

V hodnotenom období sme vydali 20 rozhodnutí na vyhľadanie podozrivých z nákazy a 12 nariadení opatrení v ohniskách nákazy prenosných ochorení rozhodnutím.

6.4. NOZOKOMIÁLNE NÁKAZY

Úlohy:

Analýza výskytu nozokomiálnych nákaz

Skvalitnenie surveillance nozokomiálnych nákaz

Zvýšenie bezpečnosti pacientov v zdravotníckych zariadeniach

Vykonávanie priebežnej kontroly dodržiavania hygienicko-epidemiologického režimu

Kontrola dodržiavania štandardných postupov hygienickej a chirurgickej dezinfekcie rúk

Edukácia zdravotníckych pracovníkov v prevencii NN

Plnenie:

V rámci tejto úlohy je na základe pravidelného harmonogramu vykonávaný mikrobiálny monitoring lôžkovej časti zdravotníckych zariadení, kontrola účinnosti sterilizačnej techniky,

kontrola dodržiavania nariadeného zvýšeného hygienicko-epidemiologického režimu v zdravotníckych zariadeniach pri výskyte závažných NN.

Zabezpečenie sledovania kolonizácie/ infekcie pacientov závažnými nemocničnými patogénmi (s dôrazom na MRSA, VRE, C. difficile, CPE) s následnou realizáciou rýchlych a cielených protiepidemických opatrení na zamedzenie šírenia v prostredí zdravotníckeho zariadenia a zabránenie prenosu do komunitného prostredia (vypracovanie názorných opatrení distribuovaných na lôžkové oddelenia VšNsP Veľký Krtíš n.o.).

V roku 2022 bolo zo zdravotníckych zariadení okresu Veľký Krtíš hlásených 44 prípadov nozokomiálnych nákaz (najčastejšou zaznamenanou NN bol COVID-19 potvrdený PCR testom v 27 prípadoch a enterokolitídy zapríčinené Clostrídium difficile v 8 prípadoch). V porovnaní trendu NN s predošlým rokom, je evidovaný pokles hlásených NN o 26 prípadov.

V rámci výkonu ŠZD bolo v roku 2022 odobratých 120 vzoriek sterov z prostredia, rúk personálu a sterilného materiálu.

Projekt vzdelávania ústavného zdravotníckeho personálu sa v roku 2022 vzhľadom na epidemiologickú situáciu nerealizoval.

6.5. MIMORIADNE EPIDEMIOLOGICKÉ SITUÁCIE

Plnenie:

Riešenie mimoriadnych situácií do značnej miery, rovnako ako predošlý rok bolo sústredené na pokračujúcu pandémiu akútneho respiračného ochorenia COVID-19, spôsobeného koronavírusom SARS-CoV-2 a na očakávanú migračnú vlnu vojnových utečencov z Ukrajiny.

- Edukácia všeobecných lekárov pre deti a dorast, všeobecných lekárov pre dospelých ohľadne meniacich sa protiepidemických opatrení, konzultácia ohľadne aplikácie posilňovacích dávok vakcín a adaptovaných vakcín proti ochoreniu COVID-19, sprostredkovanie aktuálnych informácií ohľadne opičích kiahní, západonílskej horúčky.
- Spolupráca so všeobecnými lekármi pre deti a dorast a všeobecnými lekármi pre dospelých pri dôslednom monitoringu epidemiologickej situácie vo vzťahu k bezpečnostnej situácii na Ukrajine.
- Spolupráca s Okresným úradom pri mapovaní zriadených ubytovacích zariadení poskytujúcich ubytovanie vojnovým utečencom z Ukrajiny, s dôrazom na výskyt prenosných ochorení.
- Spolupráca s ústavným zdravotníckym zariadením pri reprofilizácii a dereprofilizácii lôžkového fondu vyhradeného pre COVID pacientov.
- Spolupráca s DSS.
- Reorganizácia pracovných činností na oddelení epidemiológie.
- Účasť na zasadnutiach krízového štábu.
- Participácia na druhej fáze projektu monitoringu odpadových vôd na detekciu SARS-CoV-2.
- V rámci Systému rýchleho varovania bolo vykonaných 10 hlásení mimoriadneho významu.

Počas roka 2022 bol zaznamenaný epidemický výskyt prenosných ochorení v epidemiologickej súvislosti na salmonelovú enteritídu 1x (rodinný výskyt), 26x epidemický výskyt koronavírusovej infekcie (z toho 5 rodinných epidémií).

6.6. ENVIROMENTÁLNA SURVEILANCE POLIOMYELITÍDY A SLEDOVANIE VDPV

Úloha:

Monitorovanie cirkulácie divých vakcinálnych kmeňov poliovírusov vyšetrovaním odpadových vôd s osobitným zreteľom na sledovanie tzv. VDVP (Vaccine Derived Polio Viruses).

Plnenie:

V roku 2022 bolo na základe stanoveného harmonogramu odobratých 12 vzoriek odpadových vôd na enterálne vírusy z ČOV mesta Veľký Krtíš a z ČOV Opatovská Nová Ves (25.1., 8.3.22., 17.5.22., 19.7.22., 20.9.22., 22.11.2022). Všetky vyšetrenia boli ukončené negatívnym výsledkom na detekciu POLIO vírusov. Výsledky odpadových vôd potvrdzujú, že cirkulácia divých a vakcinálnych kmeňov poliovírusov sa v populácii nášho regiónu nevyskytujú.

6.7. PREVENCIA HIV/AIDS

Úloha:

Zvýšenie úrovne informovanosti a zmeny postojov mladých ľudí v problematike HUV/AIDS a iných pohlavne prenosných ochorení.

Plnenie:

Na úrovni okresu Veľký Krtíš bola úloha realizovaná v spolupráci s Oddelením podpory zdravia a výchovy k zdraviu. V nadväznosti na Svetový deň boja proti AIDS boli zdravotno- výchovné aktivity zamerané na prevenciu HIV/AIDS – články s danou problematikou boli zverejnené na webovom sídle RÚVZ Veľký Krtíš a boli ďalej uverejňované na internetových platformách. V spoločných priestoroch úradu boli zhotovené názorné informačné panely. V rámci Európskeho týždňa testovania 2022 bola dňa 24.11.2022 sprostredkovaná výzva na bezplatné testovanie na HIV či vírusovú hepatitídu typu B a C, ktoré bolo organizované vybranými poradňami RÚVZ k problematike HIV/AIDS.

V roku 2022 boli oslovené 4 stredné školy v okrese Veľký Krtíš zaslaním informačných materiálov). Intervencie so študentami neboli interaktívne vykonávané.

6.8. PORADNE OČKOVANIA

Úloha:

Posilnenie informovanosti o očkovaní a očkovaním preventabilných ochorení.

Plnenie:

Činnosť poradne očkovania pokračovala na RÚVZ so sídlom vo Veľkom Krtíši aj v roku 2022 a bola spropagovaná na webovej stránke úradu. Poskytované boli individuálne usmernenia rodičov telefonicky a emailovou komunikáciou.

Laická verejnosť je informovaná o dôležitosti a benefitoch očkovania formou poskytovania materiálov o očkovaní, ktoré boli distribuované do pediatrických ambulancií a Všeobecnej nemocnice s poliklinikou Veľký Krtíš n.o. s aktuálnym očkovacím kalendárom.

V roku 2022 sme obdržali od všeobecných lekárov pre deti a dorast 18 hlásení odmietnutia povinného očkovania, v 16 prípadoch bola uložená bloková pokuta na základe zistenia porušenia povinnosti podľa §51 ods. 1 písm. d) a ods.3 zákona č. 355/2007 Z.z., a v 5 prípadoch bolo spáchanie priestupku riešené v rozkaznom konaní. V roku 2022 sme sa venovali aj doriešeniu hlásení odmietnutia povinného pravidelného očkovania z roku 2021.

6.9. ZVÝŠENIE POVEDOMIA BUDÚCICH RODIČOV O OCHORENIACH PREVENTABILNÝCH OČKOVANÍM A VÝZNAME OČKOVANIA

Úloha:

Hlavným cieľom projektu je zvýšenie vedomostí budúcich rodičov o ochoreniach preventabilných očkovaním a o význame očkovania za účelom udržania vysokej úrovne zaočkovanosti v Slovenskej republike.

Plnenie:

Vzhľadom na personálne poddimenzovanie oddelenia epidemiológie a vzhľadom k pokračujúcej pandémie COVID-19, sa RÚVZ v roku 2022 nezapojil do projektu "Zvýšenie povedomia budúcich rodičov o ochoreniach preventabilných očkovaním a význame očkovania".

Programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v SR za rok 2022
OBLASŤ PODPORA ZDRAVIA

Riešiteľské pracovisko: RÚVZ V.Krtíš odd. Poradňa zdravia

9. PODPORA ZDRAVIA

9.1 ZDRAVOTNÉ UVEDOMENIE A SPRÁVANIE OBYVATEĽOV SR

Úrad verejného zdravotníctva SR realizuje pravidelné sledovanie ukazovateľov zdravotného stavu a zdravotného uvedomenia obyvateľov Slovenskej republiky s cieľom zvyšovať informovanosť a zdravotné uvedomenie občanov, navodzovať postupnú zmenu postoja obyvateľov k vlastnému zdraviu, preventívne chrániť ich zdravotný stav, ako aj získavať informácie napríklad o stravovacích zvyklostiach občanov, o intenzite ich pohybovej aktivity a postupne dosahovať znižovanie rizikových faktorov ovplyvňujúcich zdravie.

V nadväznosti na predchádzajúcu realizáciu prieskumu Zdravotné uvedomenie a správanie sa obyvateľov SR v rokoch 2013, 2016 a 2019 sme vykonali opätovný zber dát prieskumu Zdravotné uvedomenie a správanie sa obyvateľov Slovenskej republiky za rok 2022. Cieľom prieskumu bolo zistiť dôležité atribúty zdravotného uvedomenia a správania sa obyvateľov Slovenskej republiky pomocou dotazníkového prieskumu.

RÚVZ Veľký Krtíš, rovnako ako ostatné úrady, vykonalo zber a vyhodnotenie 104 dotazníkov. Počet respondentov v príslušnej vekovej kategórii podľa pohlavia a bývania bol priamo zadaný. Vyplnené dotazníky sme evidovali v databáze, v programe Excel.

9.2 PRIESKUM ZDRAVOTNEJ GRAMOTNOSTI OBYVATEĽOV SR

Základy siete M-POHL boli postavené na výstupoch z pilotného Európskeho prieskumu zdravotnej gramotnosti HLS-EU (2009-2012). Slovenská republika zrealizovala prvý prieskum zdravotnej gramotnosti HLS19 v roku 2020 v spolupráci s 20 zapojenými európskymi krajinami. Prieskum sa zameriaval na kognitívne a sociálne zručnosti určujúce motiváciu a schopnosť jednotlivcov získať prístup k informáciám, zameraným na zdravotné otázky, porozumieť im a využívať ich spôsobom, ktorý podporuje a udržiava dobré zdravie - a to aj v rámci digitálneho priestoru.

Do posledného prieskumu HLS19 sme sa zapojili v roku 2020. Výsledky prieskumu HLS19 za rok 2020 budú k dispozícii v publikácii HLS19: Európsky prieskum zdravotnej gramotnosti v SR 2019 – 2021.

Pracovníčky OPZaVkJ RÚVZ Veľký Krtíš naďalej sledujú vývoj zdravotného stavu obyvateľstva v našom okrese. V zmysle Projektu „Myslime včas na svoje zdravie, aby sme sa mohli tešiť z aktívnej staroby“ sme realizovali viaceré výjazdové aktivity, smerované na cieľovú skupinu občanov produktívneho veku, ktorí však majú kvôli výkonu pracovnej činnosti obmedzené možnosti osobne navštíviť priestory PZ. Zamerali sme sa na vyšetrenie a sledovanie parametrov, týkajúcich sa kardiovaskulárnych ochorení.

Spolu sme vykonali 3 výjazdové aktivity, počas ktorých bolo vyšetrených celkom 50 klientov:

- 2 pre zamestnancov ÚPSVaR Veľký Krtíš,
- 1 pre zamestnancov PAZZ s.r.o. Veľký Krtíš.

9.3 NÁRODNÝ AKČNÝ PLÁN V PREVENCII OBEZITY NA ROKY 2015 - 2025

V súlade s cieľom NPPPO vytvoriť spoločensky prospešný systém, ktorý má viesť k zníženiu incidencie a prevalencie nadhmotnosti a obezity, sme naďalej pokračovali v aktivitách, ktorých cieľom je eliminovať ich epidemický výskyt. Úlohy sú plnené v súčinnosti s inými oddeleniami RÚVZ Veľký Krtíš.

V nadväznosti na preventívne programy sa naďalej zameriavame na vybrané chronické ochorenia, ktoré vo veľkej miere súvisia s nadhmotnosťou a obezitou. Prvý polrok 2022 bol ešte výrazne obmedzený pretrvávajúcou pandémiou ochorenia COVID-19. Pracovníčky OPZaVkJ RÚVZ Veľký Krtíš vykonávali prevažne aktivity, súvisiace s trasovaním pozitívnych pacientov na ochorenie COVID-19.

Počas prvého polroka 2022 boli vykonávané poradenské aktivity dištančne - elektronickou formou. Problematiku správneho životného štýlu, vrátane eliminácie výskytu obezity a osvojenie si primeranej pohybovej aktivity, sme riešili odborným poradenstvom pre žiakov Špeciálnej základnej školy vo Veľkom Krtíši. Prostredníctvom e-mailu im bola zaslaná prednáška, DVD prezentácia na tému Zdravý životný štýl a zdravotno-výchovné materiály s uvedenou problematikou.

Pri príležitosti Svetového dňa obezity (4.marec) prebehla informačná kampaň prostredníctvom sociálnych sietí a webu Úradu verejného zdravotníctva SR. V období od 4.03.2022 do 11.3.2022 bola publikovaná séria osvetových príspevkov, zameraných na obezitu. Na každý pracovný deň boli naplánované prehľadné informácie o obezite ako ochorení a jej vplyve na ľudský organizmus, ktoré vypracoval Odbor podpory zdravia a výchovy ku zdraviu v spolupráci s Odborom komunikácie ÚVZ SR. Uverejnili sme informácie na webovej stránke RÚVZ Veľký Krtíš, Facebooku a v priestoroch PZ sme vytvorili informačný panel k uvedenej problematike.

Pri príležitosti Svetového dňa zdravia (7.apríl) sme uverejnili edukačné materiály, ktoré vytvoril ÚVZ SR v spolupráci s odborom komunikácie ÚVZ SR. Zdravotno-výchovné materiály boli prezentované verejnosti prostredníctvom sociálnych sietí (Facebook). Informácie o Svetovom dni zdravia sme zaslali aj 20 základným školám v okrese Veľký Krtíš a 7 starostom obcí. Pre seniorov v Domovoch sociálnych služieb a pre klientov denných stacionárov v našom regióne sme zaslali odporúčania a materiály na témy Znečistené ovzdušie a jeho vplyv na zdravie ľudí., Dominový efekt: klimatická kríza, Potraviny a infekčné ochorenia., Deväť faktorov WHO a klíma a zdraví .

S III. Základnou školou vo Veľkom Krtíši, zapojenou do projektu „Viem, čo zjem“, bol vzhľadom na nepriaznivú epidemiologickú situáciu koncom roka 2022 telefonicky dohodnutý termín výkonu prednášok na mesiac marec 2023. Cieľom projektu je motivovať žiakov základných škôl vo veku 8 – 12 rokov k vyváženému životnému štýlu, správny stravovací návykom a podporiť ich záujem o pohybové aktivity.

Cieľom Svetového dňa pohybu ku zdraviu (10.máj) je zvýšiť verejné povedomie o zdravom životnom štýle, založenom na dostatku primeraného pohybu. Pri tejto príležitosti OPZ aVkZ RÚVZ Veľký Krtíš zorganizoval rýchlu chôdzu okolo mesta Veľký Krtíš (okruh o dĺžke 5 km). Vytvorili sme plagát, situačnú mapu a oslovili sme obyvateľov mesta Veľký Krtíš, ktorí sa nemohli podujatia zúčastniť, aby sa v rámci svetového dňa zapojili do akejkoľvek fyzickej aktivity.

9.3.1 VYZVI SRDCE K POHYBU - Celonárodná medzinárodné koordinovaná kampaň na zvýšenie pohybovej aktivity dospelých populácie

Cieľom tejto kampane je zlepšenie zdravotného stavu obyvateľov Slovenska elimináciou jedného z najvýznamnejších rizikových faktorov chronických neinfekčných ochorení – pohybovej inaktivity. Kampaň býva vyhlasovaná každé dva roky, naposledy v roku 2021. V prípade pokračovania kampane v roku 2023 sa do nej opäť zapojíme.

9.4 PODPORA ZDRAVIA ZNEVÝHODNENÝCH KOMUNIT

Cieľom tohto programu je zabezpečiť aktivity zamerané na podporu zdravého životného štýlu. Aktívne spolupracujeme s príspevkovou organizáciou Ministerstva zdravotníctva SR - Zdravé regióny. V nadväznosti na Stratégiu rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 sme vyjadrili súhlasné stanovisko k realizácii zdravotno-výchovných aktivít v spoluprácu medzi OPZaVkZ RÚVZ Veľký Krtíš, neziskovou organizáciou Zdravé komunity a Komunitným centrom menších v meste Veľký Krtíš.

V roku 2022 sme oslovili koordinátorku Komunitného centra so žiadosťou o spoluprácu v rámci úlohy „Realizácia zdravotno-výchovných aktivít v oblasti podpory zdravého životného štýlu a prevencie ochorení u MRK“. V mesiaci november sme naplánovali realizáciu zdravotno-výchovných aktivít pre obyvateľov obce Čelovce, kde sa nachádza aj komunitné centrum pre MRK. Témou plánovaných aktivít bol boj proti drogám a samostatne aj problematika alkoholu. Vzhľadom na nepriaznivú epidemiologickú situáciu boli vykonané zdravotno-výchovné aktivity dištančnou formou. Pracovníčky Zdravých regiónov sme zaslali zdravotno-výchovné materiály, ktoré distribuovala priamo obyvateľom rómskej osady. Tematika letákov bola rôzna, napr. Fetálny alkoholový syndróm, Prevencia drogových závislostí, Prevencia fajčenia, Európsky týždeň boja proti drogám, Prevencia látkových závislostí s dôrazom na alkohol atď. Zároveň sme pre potreby miestneho komunitného centra poskytli aj DVD k uvedenej tematike, ktoré bude využité v prípade zlepšenia epid. situácie.

9.5 STRATÉGIA ROZVOJA PORADENSKÝCH CENTIER OCHRANY

A PODPORY ZDRAVIA SR

Zámerom PCOaPZ je zvyšovanie povedomia a informovanosti o možnostiach prevencie neprenosných chorôb a zvyšovanie zdravotnej gramotnosti jednotlivcov, komunit a obyvateľstva SR. Aktívnym vyhľadávaním a ovplyvňovaním rizikových faktorov aj zlepšiť zdravotný stav obyvateľov prostredníctvom poradenstva zameraného na pozitívnu zmenu spôsobu života, s využitím vedecky overených poznatkov a metód z oblasti medicíny a verejného zdravotníctva.

Materiálno-technické vybavenie pre výkon poradenskej činnosti sa oproti predchádzajúcemu roku nezmenilo - v roku 2021 bol zakúpený prístroj Afinion TM2 ako náhrada za pôvodne používaný prístroj Reflotron. Prístroj Accutrend Plus a SD LIPIDOCARE (lipidový merací prístroj), požívame hlavne pri výjazdových akciách.

V roku 2023 bude k dispozícii nový program TZS na evidenciu a štatistické hodnotenie vyšetrení.

Služby OPZaVkJ RÚVZ Veľký Krtíš pre verejnosť boli v prvom polroku 2022 - vzhľadom na pretrvávajúcu nepriaznivú epidemiologickú situáciu a personálne obsadenie oddelenia (vedúca oddelenia vykonávala prácu na oddelení iba na 0,5 úväzok a na ďalší 0,5 úväzok bola vedúcou Oddelenia epidemiológie), vykonávané iba obmedzene.

V Poradni zdravia bolo ambulantnou formou v roku 2022 vyšetrených 21 klientov. Vykonali sme tiež 3 výjazdové aktivity, kde bolo spolu vyšetrených 50 klientov. Do TZS bolo zaradených celkom 71 klientov.

Činnosť nadstavbových poradní bola v roku 2022 vzhľadom na pandémiu COVID-19 minimalizovaná. Konzultačné služby využili 4 záujemcovia o výkon pohybovej aktivity.

9.6 NÁRODNÝ AKČNÝ PLÁN PRE PROBLÉMY S ALKOHOLOM NA

ROKY 2021-2030

Cieľom je zvýšiť zdravotné uvedomenie a zdravotnú gramotnosť o rozsahu a povahe zdravotných, sociálnych a ekonomických účinkov škodlivého užívania alkoholu, ako aj redukovať negatívne dopady pitia alkoholu na rôzne cieľové skupiny, presadzovaním dôsledného dodržiavania regulačných opatrení zo strany štátu.

V rámci Európskeho týždňa boja proti drogám a tiež v oblasti Prevenie látkových závislostí s dôrazom na alkohol boli elektronicky zaslané zdravotno-výchovné materiály 21 pracovníkom RÚVZ Veľký Krtíš a zároveň bola v priestoroch PZ umiestená pre širokú verejnosť informačná tabuľa k danej problematike. Edukačné materiály boli distribuované aj do Hontiansko-novohradskej knižnice A.H.Škultétyho vo Veľkom Krtíši a do všetkých stredných škôl v okrese Veľký Krtíš. Zároveň im boli poskytnuté DVD „Alkohol skrytý nepriateľ“ a „Až do dna“ na dištančné vzdelávanie študentov.

V spolupráci so Zdravými regiónmi sme pre potreby asistentky podpory zdravia zaslali zdravotno-výchovné materiály a DVD s protidrogovou tematikou (Fetálny alkoholový syndróm, Alkohol – skrytý nepriateľ, Až do dna) aj pre obyvateľov rómskej osady v obci Čelovce a to v rámci úlohy Realizácia zdravotno-výchovných aktivít v oblasti podpory zdravého životného štýlu a prevencii prenosných ochorení u MRK. Informácie sme uverejnili aj na webovej stránke RÚVZ Veľký Krtíš a na Facebooku.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa proti zneužívaniu drog a nelegálnemu obchodovaniu s nimi sme oslovili základné školy v okrese Veľký Krtíš s ponukou na zapojenie sa do výtvarnej aktivity pod názvom „Takto trávim svoj voľný čas“. Do súťaže sa prihlásila Základná škola s materskou školou Želovce, ktorá poslala 13 výtvarných prác.

9.7 NÁRODNÝ PROGRAM PODPORY ZDRAVIA PRE ROKY

2021- 2030

Národný program podpory zdravia je prioritne zameraný na ovplyvňovanie determinantov zdravia, znižovanie rizikových faktorov vyskytujúcich sa u obyvateľstva a na zvyšovanie zainteresovanosti jednotlivých zložiek spoločnosti. Hlavným cieľom aktualizovaného programu podpory zdravia ostáva dlhodobé zlepšovanie zdravotného stavu obyvateľstva Slovenskej republiky - elimináciou výskytu porúch zdravia, ktoré znižujú kvalitu života a ohrozujú človeka predčasnou smrťou.

Svoje aktivity v oblasti zdravého životného štýlu OPZaVkJ RÚVZ Veľký Krtíš smeruje prioritne na mladú generáciu. Venujeme sa tiež výžive a stravovacím zvyklostiam, upozorňujeme na dôležitosť fyzickej aktivity. Problematiku alkoholu, fajčenia a drog sme zastrešili distribúciou piatich druhov edukačných materiálov pre všetky stredné školy v okrese Veľký Krtíš, ktorým boli zároveň poskytnuté DVD „Alkohol skrytý nepriateľ“ a „Až do dna“.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa proti zneužívaniu drog a nelegálnemu obchodovaniu s nimi sme na www stránke RÚVZ Veľký Krtíš uverejnili výtvarné práce 13 žiakov Základnej školy s materskou školou Želovce na tému „Takto trávim svoj voľný čas“.

V poradenskom centre priebežne zisťujeme rizikové faktory chronických neinfekčných ochorení a intervenujeme v závislosti od výsledkov vyšetrení - poučením o vhodných aktivitách na ozdravenie životného štýlu alebo v prípade výrazne zhoršených výsledkov odoslaním klienta k ošetrojúcemu lekárovi na ďalšiu diagnostiku a liečbu. Máme zriadenú Poradňu pohybovej aktivity, Poradňu zdravej výživy a Poradňu na odvykanie od fajčenia, ktorých služby môžu obyvatelia okresu v prípade záujmu bezplatne využívať.

Linka na odvykanie od fajčenia funguje v SR od roku 2016. Podľa harmonogramu ÚVZ SR poskytujú odborní pracovníci 36 RÚVZ v Slovenskej republike rady a pomoc volajúcim. V rámci rozhovoru je klientom okrem prvotných informácií a akútnej pomoci ponúkaná aj možnosť navštíviť poradne na odvykanie od fajčenia, ktoré sú zriadené pri regionálnych úradoch verejného zdravotníctva.

V rámci preventívnych opatrení na znižovanie výskytu infekčných ochorení sme zaslali edukačné materiály pre potreby Špeciálnej základnej školy vo Veľkom Krtíši s tematikou správnej životosprávy. V oblasti podpory zdravého životného štýlu, obezity a prevencii prenosných ochorení u MRK sme v spolupráci so Zdravými regiónmi distribuovali zdravotno - výchovné materiály a DVD “Alkohol – skrytý nepriateľ“ a „Až do dna“ do Komunitného centra v obci Čelovce.

Vykonávame tiež rôzne edukačné aktivity, či už pri príležitosti Svetových dní alebo aj na požiadanie záujemcov zo strany vzdelávacích inštitúcií. V decembri 2022 sme takto vykonali edukáciu 75 detí z Materskej školy na ulici Červenej armády vo Veľkom Krtíši a to v rámci projektu „Zúbky“, kde boli deťom formou prednášky, ale aj hrovou formou (DVD, omaľovánky) odprezentované informácie a správnej stomatohygiene.

